पर्यवेक्षकांच्या

उधङ

सील

→ संच क्रमांक

MPSC TE-TO

S- off. 2022

F16

प्रश्नपुरितका क्रमांक BOOKLET NO.

249029

प्रश्नपुस्तिका सामान्य क्षमता चाचणी

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

शेवटचा अंक

वेळ: 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसस्ता नमूद करावा.

केंद्राची संकेताक्षरे

- (4) (अ) या प्रश्नपुरितकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्पेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) <u>सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत</u>. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच ''उमेदवाराने वस्तुनिष्ट वहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील.''

द्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिवंध करण्यावावतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच द्या प्रश्नपत्रिकेसाटी विद्यित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुरितका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदांपैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदांपैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोपी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्टावर पहा

	2021	च्या ब्रिक्स फिल						_	
	(1)	नवाजुद्दिन सिहि	(की		(2)	अक्षय कुमार		arfest offer	110
	(3)	पंकज त्रिपाठी		1214	(4)	धनुष			
	Who 2021	_	ollowing		awarded	d as the 'Best acto		at the BRICS	
	(1) (3)	Nawajuddi Pankaj Trip			(2) (4)	Akshay Kumar Dhanush		ecrimonae n Aconima Sinl	
	2022	सालचे प्रतिष्ठित		पदक प्राप्त व	करणारे पा	हेले भारतीय भौतिकशा	स्त्रज्ञ कोण	आहेत ?	वर्षत्रहरू .
	(1)	प्रोफेसर दीपक				अशोक कुमार बरूआ		्राम्भास स्व	(13
	(3)	बिमला बुटी			(4)	डी.डी. भवाळकर		LIGHT BIE	
	Who	is the first I	ndian Phy	sicist to w	in the F	restigious Boltzma	ann Meda	l for the year	2022 ?
	(1)	Professor D	eepak Dh	arydayasa	10 (2)	Ashok Kumar Ba	rua 19671	Waler Coose	
	(3)	Bimla Buti			(4)	D.D. Bhawalkar	•	Air Pollation	(8)
	महिल (1) Wh	म्र कोण आहे? अवनी लेखरा	(2) Indian W	भाविना पटे oman to v	ল win two	लेल्या) पॅरालिम्पिक गेम (3) एकता भ्यान medals in the To	(4) okyo 2020	कशिश लाकरा (held in Aug	-Sep 2021
	中辰で (1) Who Para (1)	त्र कोण आहे? अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl	(2) Indian W nes ? nara (2)	भाविना पटे oman to v Bhavina	ত win two Patel	(3) एकता भ्यान medals in the To (3) Ekta Bhyan	(4) okyo 2020 (4)	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak	-Sep 2021
	महिल् (1) Who Para (1) येरव	ज्ञ कोण आहे ? अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl	(2) Indian W nes ? nara (2) ागृहातील कैह	भाविना पटे oman to v Bhavina	ल win two Patel	(3) एकता भ्यान medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोर्ग	(4) okyo 2020 (4)	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak	-Sep 2021
	महिल् (1) Whe Para (1) थेरव (1)	ज्ञ कोण आहे ? अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl ाडा मध्यवर्ती कार सहानुभूती योज	(2) Indian W nes ? nara (2) प्रागृहातील केट	भाविना पटे oman to v Bhavina	ल win two Patel मध्ये को (2)	(3) एकता भ्यान medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोर्ग आगे बढो योजना	(4) kyo 2020 (4) गैक तत्वाव	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak स्सुरू करण्यात अ	-Sep 2021
	महिल् (1) Who Para (1) येख (1) (3)	ज्ञ कोण आहे ? अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl ाडा मध्यवर्ती कार सहानुभूती योज	(2) Indian W nes ? nara (2) ागृहातील केट	भाविना पटे oman to y Bhavina ग्रांसाठी 2022	ल win two Patel मध्ये को (2)	(3) एकता भ्यान medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोर्ग	(4) kyo 2020 (4) गेक तत्वाव a Centra	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak र सुरू करण्यात अ	-Sep 2021 ra ਜਲੀ ? as a Pilo
	महिल् (1) Who Para (1) येख (1) (3)	अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl सहानुभूती योज वॅक फॉर प्रिइ hich Credit S heme ? Sahanubh	(2) Indian W nes ? nara (2) ागृहातील केह जना ानर्स cheme is	भाविना पटे oman to y Bhavina ग्रांसाठी 2022	ल win two Patel मध्ये को (2) (4) for Pris	(3) एकता भ्यान medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोर्ग आगे बढो योजना जिव्हाळा योजना	(4) kyo 2020 (4) गेक तत्वावन a Central	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak स् सुरू करण्यात अ	-Sep 2021 rra ਗਲੀ ? as a Pilo
	महिल् (1) Wh. Para (1) येख (1) (3) WI Scl (1) (3)	अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl ssi मध्यवर्ती कार सहानुभूती योर बँक फॉर प्रिइ hich Credit S heme ? Sahanubhi Bank for P	(2) Indian W nes ? nara (2) प्रागृहातील केह ना नर्स cheme is l ati Scheme risoners	भाविना पटे oman to v Bhavina ग्रांसाठी 2022 launched	win two Patel Patel (2) (4) for Pris (2) (4)	(3) एकता भ्यान medals in the To medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोा आगे बढो योजना जिव्हाळा योजना soners of Yerwad Aage badho Sche Jivhala Scheme	(4) (4) गिक तत्वाव a Central me	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak स्सुरू करण्यात अ I Jail in 2022	ra ਜਾਣੀ? as a Pilo
4.	महिल् (1) What (1) येख (1) (3) Wi Sci (1) (3) एले प्रत्य	त्र कोण आहे ? अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl ssi मध्यवर्ती कार सहानुभूती योर बँक फॉर प्रिइ hich Credit S heme ? Sahanubhi Bank for P	(2) Indian W nes ? nara (2) प्रागृहातील कैद्द जना जनर्स cheme is l sti Scheme risoners ऑन डोनेशन ताचा जगात	भाविना पटे oman to y Bhavina iiसाठी 2022 launched ऑन्ड ट्रान्सप्	win two Patel Patel (2) (4) for Pris (2) (4) रुंटिशन (C	(3) एकता भ्यान medals in the To medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोा आगे बढो योजना जिव्हाळा योजना soners of Yerwad Aage badho Sche Jivhala Scheme GODT) या संस्थेच्या 2 है. (3) ततीय	(4) kyo 2020 (4) गैक तत्वाव a Central me	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak र सुरू करण्यात अ I Jail in 2022 पहिंवालानुसार अवर पाचवा	-Sep 2021 ra ााली ? as a Pilot
4.	महिल् (1) Wh. Para (1) येख (1) (3) Wi Sci (1) (3) प्रते	ज कोण आहे ? अवनी लेखरा o is the First alympics Gan Avani Lekl हा मध्यवर्ती कार सहानुभूती योर वॅक फॉर प्रिइ hich Credit S heme ? Sahanubhi Bank for P	(2) Indian W nes? nara (2) प्रागृहातील कैह ना नर्स cheme is l titi Scheme risoners ऑन डोनेशन ताचा जगात _ (2)	भाविना परे oman to y Bhavina ग्रांसाठी 2022 launched ॲन्ड ट्रान्सप्ट द्वितीय bal Obsery	win two Patel Patel (2) (4) for Pris (2) (4) हिरोन (C) हमांक आ	(3) एकता भ्यान medals in the To medals in the To (3) Ekta Bhyan णती ऋण योजना प्रायोर्ग आगे बढो योजना जिव्हाळा योजना soners of Yerwad Aage badho Sche Jivhala Scheme	(4) Pkyo 2020 (4) गेक तत्वाकः a Central me 2021 च्या ३ (4) cansplanta in World	कशिश लाकरा (held in Aug Kashish Lak स्मुरू करण्यात अ I Jail in 2022 Iहवालानुसार अवर पाचवा Ition (GODT),	-Sep 2021) ara ााली ? as a Pilot ावदान आणि

F16	5			4	
6.	' बि	यॉन्ड पॉसिबल' या पुस्तकाचे ले	)खक कोण आहेत? 	गणक मेनवेजनगढ़ हुआ	क्षात्रका महस्त ।
0.	(1)	बर्नाडेट मॅकडोनाल्ड	(2)	िनिम्सदाई पूर्जा	क्षित्रीया भारतीय विकास स्टब्स् स्टब्स्या महास्था स्टब्स्य
	(0)	अस्त्रीणमा सिन्हा	(4)	स्टिफन आल्टर	freeze
	(3) Wh	o is the author of the bo	ok, 'Beyond Pos	sible'?	Smith of the
	(1)	Bernadetee Mcdonald	(2)	Tillisual Furja	
	(3)	Arunima Sinha	(4)	Stephen Alter	ngabbie nastojanje Idagair jaken
7.	खाली	लपैकी कोणता पर्याय अमृत स	ारोवर मोहीमेशी संबं	धत आहे?	नभारताचे वाल्याम
	(1)	जल संधारण	(2),	ु मृदा संधारण	
	(3)	वायु प्रदूषण	7. 10 (4)		
		ch of the following opti	on is associated	with Amrit Sarovar	Mission ?
	(1)	Water Conservation	aa taguul 1 (2) .	Soil Conservation	, ale s (no mei n ~~omes. Dh.~~ Salawan Deepak Dh
	(3)	Air Pollution	mellavinilä (4)	Fishery	itus gimit
	(c) पर्यार		गच्या तीर्थस्थळांच्या र	यादीमध्ये अयोध्येचा नुकत	ाच समावेश करण्यात आला आहे.
	पर्याट	(4) Kash: fre fi	Contract to the second	Bhavina Patel - (	Arani Lebhara (2)
	(1)	फक्त (a) व (b) (2)	फक्त (a) व (c)	(3) फक्त (b) व (c)	(4) वरील सर्व
P4 10.	Wh	This scheme is the	ements are corre	ct about the 'Mukhy	yamantri Tirth Yatra Yojana
	(a) (b)	entering is militate	d by Delhi gover	rnment in 2018	Marie Marie Comment
		orthorn of Hillia C	an avail this cab	mo !	
	(c)	Any citizen of India co	icles of the series	sine.	1 this scheme
		swer Options:	ncluded in the lis	t of places that one	can visit under this scheme
1017		recently in	ncluded in the lis	t of places that one of the other (3) Only (b) and	can visit under this scheme. (c) (4) All of the above
9.	An (1)	Only (a) and (b) (2)	Only (a) and (c)	t of places that one (3) Only (b) and	(c) (4) All of the above त आले आहे, ते कोणत्या भारतीय
9.	An (1) राजी आहे	Anyounya is recently in swer Options: Only (a) and (b) (2) व गांधी ओरांग राष्ट्रीय उद्यान, ?	ocluded in the lis Only (a) and (c) ज्याचे नाव ओरांग रा	t of places that one of (3) Only (b) and प्रियोग उद्यान असे करण्या	(c) (4) All of the above

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

(1)

9MIYHIOGRAM - HIGHES HIOL

Uttarakhand

I mi one amalgament bank godenot magal mi

Andhra Pradesh (2) Karnataka (3) Assam (4)

A		F1
10.	चोग्य कथन/ने ओळखा. (भारत - मध्य एशिया शिखर परिषद) किया विकास किया किया है कि विकास किया है किया है किया है किया	
10.	(a) पहिली भारत – मध्य एशिया शिखर परिषद जानेवारी, 2022 मध्ये आयोजित करण्यात आली.	
	(b) तजािकस्तान, उझबेकीस्तान ही गणराज्ये या शिखर परिषदेत उपस्थित होती.	
	पर्यायी उत्तरे :	
	(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) व (b) दोन्ही (4) यापैकी नाही Select the correct statement/s - (India - Central Asia Summit)	
	(a) The First India - Central Asia Summit held in January, 2022	
	(b) Republic of Tajikistan, Republic of Uzbekistan were present for the Summit.	•
	Answer Options: (a) Conly (b) (b) (b) Both (a) and (b) (4) None of the above	
11.	मे 2022 मध्ये नीति आयोगाच्या उपाध्यक्षपदी खालीलपैकी कोणाची नियुक्ती करण्यात आली?	
	(1) राजीव कुमार (2) तरमेश चंद (3) जयती घोष (4) सुमन के बेरी	
	Who has been appointed as a new Vice Chairman of NITI Aayog in May 2022?	
	(1) Rajiv Kumar (2) Ramesh Chand (3) Jayati Ghosh (4) Suman K Bery	
12.	खालीलपैकी कोणती संस्था शालेय मुलांसाठी 'यंग सायंटिस्ट प्रोग्राम''युवा विज्ञानी कार्यक्रम''युविका' नावाचा विशेष कार आयोजित करत आहे ?	र्यक्रम
	(1) युनिसेफ – संयुक्त राष्ट्र आंतरराष्ट्रीय बालकांचा आपातकालीन निधी	•
	(2) भाभा ॲटोमिक रिसर्च सेंटर (BARC) (भाभा अणुशक्ती संशोधन केंद्र)	
	(3) इंडीयन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन (ISRO) (भारतीय अंतराळ संशोधन संघटना)	
	(4) डिफेन्स रिसर्च अँड डेव्हलपमेंट ऑर्गनायझेशन (DRDO) (संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना)	
	Which of the following Organisation is organising a special programme for school children ca 'Young Scientist Programme' 'Yuva Vigyani Karyakram' 'YUVIKA'?	lled
	UNICEF - United Nations International Children's Emergency Fund	
	(2) Bhabha Atomic Research Centre (BARC)	
	(3) Indian Space Research Organisation (ISRO) (4) Defence Research and Dovelopment Organisation (DRDO)	
_	Tiesearch and Development Organisation (DRDO)	
13.	^{'हानीकारक} कायदे हटवा, सशक्त करणारे कायदे बनवा' ही कोणत्या दिवसाची थीम आहे?	
	(3) जागतिक समता दिल्ला	
	(4) जागतिक सामाजिक न्याय दिन (Remove laws that harm, create laws that empower' is the theme of which day? (1) Zero Discrimination Day (2) World ADDOR	81
,	(1) Zero Discrimination Day (3) World Equality Day (4) World AIDS Day	
\	(3) World Equality Day (4) World Social Justice Day	
7	(2) World Social Justice Day	

(2)

1939 bod bhoy/ (3)

1940

(4) 1942

(1)

1938

A						9			,	F16
ا. و. ت	भारती लंडनम्	य लोक आप मध्ये	ल्या देः 	शाचे प्रशासन गेलमेज परिष	किती उत्तम : ादा घेण्यात आ	प्रकारे च ल्या.	ालवू शकतात	हे पहाण्यासार्ठ	ो 1930 ते 1932	च्या दरम्यान
	(1)	दोन		(2) चार		(3)	तीन	(4)	पाच	
(	(1)		ınd-ta					from 1930	to 1932 to see	hour host
Ī	ndia	ns could a	dmini	ister their	country.			17011 1700	to 1932 to see	now best
(	(1)	Two		(2) For	ur halleste	(3)	Three	(4)	Five	
). \$	भारती	य संविधानाच्य	ग कल	म 154 प्रमाणे	ा राज्याची कार	कारी स	ता. <u>****</u>	_ यांच्याकडे ठे	एयात आली आहे.	
(	1)	मुख्यमंत्री			(2)	मंत्रिम	ं डळ			
(	3)	राज्यपाल	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	and the gar	(4)	यापैव	नी नाही			
Ì	Acco							utive power	of State is ves	sted in the
	1)	Chief Min	ister	residente la	(2)	Cou	ncil of Min	isters		
•	3)	The Gover	rnor		(4)		e of these			
	പകിര	रु जोड्या जुळ	ਗ •	( )%	बाद कार एक । किनीस भाग क				सुर्वे प्रसार्थकार प्रत	<u> </u>
. र			ч.			La fail.				
		यादी - I			यादी - II		1	AND		(6.)
(a	-/	बंदी प्रत्यक्षीव	करण	(i)			and the second		कडे हस्तांतरित क	रणे
(1	b)	परमादेश 🦠		(ii)	पदाची काय	ग्देशीरता	तपासणे		Devraj Comm	
(0	c)	अधिकार पृच	छा	(iii)			करण्याचा आवे	रश दण	Swarn Singh	
(0	d) .	उत्प्रेक्षण		(iv)	अटकेची व	ज्यदेशीरत	ता तपासणे	in a second of	वेंकी कोणते काम	নজিন্ত ১
Ч	र्यायी	उत्तरे :			r - Niet un					
		(a) (b)	(c)	(d)	1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 -				ग्रामणंचायत निधी	
(:	1)	(iv) (ii)	(i)	(iii)	* T. TO			न्त्रक प्रकृत	ग्रामसभेना अहत	- (2)
(2	2)	(iv) (iii)	(ii)	(i)	5	एक हिंह	क हिल्ला ह	. फेल्ट्रेन्या विवि	ग्रासनाने निर्णारित	(3)
(3	3)	(ii) (i)	(iii)	(iv)	100				यापैकी नाही भ	(4)
	4)	(ii) (iii)	(iv)	(i)	am Sevak ?	is of Ci	rottomart ort	i lon ai onit	of the follow	
Λ		h the follow	ving:		it.				Proper utiliza	
		List - I		44	1.1St - 11					
		Habeas-co	-	(i)	To transf	er a cas	se from lov	ver to highe	Preparation of truop re	(2)
	•	Mandamu		(ii)	TO TOOK II	ino icgi	unty of a po	JSL		
		Quo warra		(iii)	To comm	and au	thority to	reriorm its	duty	(+)
		Certiorari		(iv)	To look in	nto lega	ality of arre	est		
, 4	MGILL	ver Option		(4)	and the second of the	- July 12	Seite Certific 1	Roth p. 11.	घटनादुरुम्तांचरं	क्शिवास्त्र
ľ	1)	(a) (b) (iv) (ii)	(c)		开 <i>界</i> 电气下 [6]			ो कायवा - ।	2 वी घटनाहुम	(1) 3
	2)	1. 1	(i)	(iii)	जानमान्य कि	old in The	will trivi	the recommend A.		1 2
	•		(ii)	(i)	collid Prive 11	att Inin	mindania	fill reserved	उपराग्या सह र	(3)
	4)	(111)	(iii)	(iv)	arba sar A. Im	St. 52	T' Street	trouble in	2 वी घटनादुरू ich Amendm 2 nd Amendn	By whi
		(ii) (iii)	(iv)	(i)	arbanat di	d8 /1		John Wer	and Amondin	to a by
		`.'			A	13	7:56	1 = 10A treat	and Amenda	111

A	नारायण मेघाजी लोखंडे यांच्या संदर्भातील कोणती विधाने बरोबर आहेत?	
26.	वारायण मधाजा लाखंड पार्चा स्थान स्था	
	(a) कामगार चळपळाच जाना (b) 1884 मध्ये बॉम्बे मिलहॅण्ड्स असोसिएशनची स्थापना	
	(b) 1884 मध्य बाम्ब मिर्ल ज्या निर्माल	
	(c) ब्रिटीश सरकारचा 'रावबहादूर' किताब	
	(d) महाराष्ट्र (रेजर चुरान र गर ग	(L.)
	पर्यायी उत्तरे:	
	(1) (a) आण (b) फक्त (2) (a), (b) आण (c) फक्त	
	(4) (a), (c) आणि (d) फक्त	
	Which of the following statements are true about Narayan Megnaji Lokhande?	
	Founder of Labour Movement	
	(a) Founder of Edebut 1184 (b) Establishment of Bombay mill hands Association in 1884 (c) 'Raobahadur' award by the British Government	
	- 111 Lat Maharachtra Labour Union	( ) . * .
	O Page 1	ing Car
	(1) (a) and (b) only (2) (a), (b) and (c) only	
	(3) (b), (c) and (d) only (4) (a), (c) and (d) only	
	The state of the s	
27.	जोड्या जुळवा : १ हास्त्र सन्त्रम् अस्त्र हे नाम साम्या अस्त्रिके सामान्य साम्या अस्त्रिक सम्प्राचित्र सामान्य साम्या अस्त्रिक सम्प्राचित्र सामान्य साम्या अस्ति स्वाचित्र सामान्य स	9 6
	(a) रॅंड व आयर्स्टचा खून (i) वि.दा. सावरकर	1)
	(b) अभिनव भारत (ii) अनंत लक्ष्मण कान्हेरे	6
	(c) न्यायाधीश जॅक्सनचा खून (iii) मदनलाल धिग्रा	กโ
	(d) कर्झन वायलीचा खून क्राउट (iv) नाफेकर बंधू	1)
	पर्यायी उत्तरे : noiszod hadis (4) (4) noiszod nagsis ा	
-	(a) (b) (c) (d)	
	(1) (iv) (i) (iii) (iii) इति एक अध्यक्ष कार्य अध्यक्ष कार्य के विश्व कार्य का	
	(2) (iii) (ii) (iv) (i) A SE SECURITE DEF (2)	
	The second to the second secon	rj
	30 New Little Comman of first All-Reports Standards Control to the Control of the	
	(a) Pand and Assaulta Manday (i) V.D. Sayarkar Studies interest	* /
	(b) Abbinary Rharat (ii) Anant Layman Kannere	
	(c) Justice Jackson's Murdon (iii) Madan Jal Dhingra	
	(d) Curzon Wyllies Murder (iv) Chaphekar Brothers of hypers and the state of the st	
	Answer Options: (2) Answer Options:	
	(a) (b) (c) (d)	.)·
	17) / / / / / / / / / / / / / / / / / / /	Z
	(2) (iii) (ii) (iv) (i) (iv) (iii) (iii) (iv) (iv	
	(3) (i) (iii) (ii) (iv) (iv) (iv) (iv) (iv	
/	(11)	

1.10			CHANGE THE CASE OF THE REPORTS
28.	खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा :		19 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 -
	(a) मराठीतील पहिले पत्रकार		The state of the s
	(b) अक्कलकोटच्या युवराजांचे शिक्षक		The state of the second of the second
	(c) मराठी वृत्तपत्राचे जनक		total consist parties of the
	(d) कुलाबा वेधशाळेचे संचालक		FT的等 DFF、Ffor 为为"Sorting
	पर्यायी उत्तरे :		the state of the s
	CAND THE THE PARTY OF THE PARTY	(2)	भाऊ दाजी लाड
		(4)	जगन्नाथ शंकर शेठ
	(3) बाळशास्त्री जाभकर Identify the person based on the follo	` '	
	(a) First Journalist in Marathi	whig di	escription:
	(b) The teacher of Prince of Akkalk	ot Maria	20 - Light Mar george of the factor of the
	(c) Founder of Marathi Newspaper		stone of the British Gove
	(d) Director of Colaba Weather Ob		ry model safesemany to be madeless A
	Answer Options:		Emited special
	(1) Dadabhai Naoroji	(2)	Bhau Daji Lad
	(3) Balshastri Jambhekar	(4)	Jagannath Shankar Sheth
20			
29.	कोणत्या राष्ट्रीय सभेच्या अधिवेशनात दोन गट प्	नुन्हा एक [ः]	त्र आले?
	(1) सुरत अधिवेशन	(2)	लखनौ अधिवेशन
	(3) फैजपूर अधिवेशन	(4)	
	In which Session of National Congret (1) Surat Session	ss the t	WO Oromo
		(2)	Lucknow Session
	(3) Faizpur Session	(4)	Allahabad Session
20	4000		
30.	1928 मध्ये पहिल्या अखिल बंगाल विद्यार्थी पर्व	रेषदेचे अ	ध्यक्ष कोण होने २
	(1) देवेंद्रनाथ टागोर		
	(3) जयप्रकाश नारायण	(2)	पंडीत जवाहरलाल नेहरू
	Who was the Chairman of first All I (1) Devendranath Tagore	(4)	रविंद्रनाथ टागोर
	(1) Devendranath Tagore	Sengal (	Students Council held in 1928 ?
	(3) Jayprakash Narayan	(2)	Tallult Jawaharlal Nehru
	Tudina A	(4)	Ravindranath Tagore
31.	कोणत्या समाजसुधारकाने विधवेशी विवाह केर	1 1 2 × 1	The state of the s
	(1) गोपाळ गणेश आगरकर	श्रा १ वस	Only 10 con Western Alexader (A) Chapter
	(3) केशवचंद्र सेन	(2)	
	Name the Cost 1 -	(4)	
	Name the Social Reformer who got (1) Gopal Ganesh Agarkar	marrie	d to a Widow?
	(1) Gopal Ganesh Agarkar (3) Keshavchandra S	(2)	Justice M.G. Ranade
_	(3) Keshavchandra Sen	(4)	Jubilee 141.0. Ranade
		(+)	Manual Diolido Resim

भवताम भवताम भवागाम भाग र उन्हें के लाह की

```
ब्रिटीश काळातील भारताचे अनुद्योगीकरण म्हणजे : लाजिल्क विद्यालाकी विद्या क्रिकेटला प्रकार कर्नालक
     भारतातील हस्तोद्योगांचा ऱ्हास 🗸
(a)
     कृटिरोद्योगांचा ऱ्हास 🗸
(b)
     ग्रामव्यवस्थेत सुधारणा विशे क्रिकेटिय के उन्होंन्दी रिक्शेन्क वर्तक स्थार महिल्ली विशेष स्थार करिय
(c)
     शेती सुधारणा
(d)
पर्यायी उत्तरे :
     (a) आणि (b) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त (3) (c) आणि (d) फक्त (4)
(1)
Deindustrialization of India in British Period means:
     Decline of Handicraft Industry in India
(a)
     Decline of Cottage Industry
(b)
     Development in rural life
(c)
     Development in agriculture
(d)
Answer Options:
                              (b) and (c) only (3) (c) and (d) only (4)
     (a) and (b) only (2)
                                                                               All of the above
(1)
जोड्या लावा :
                                    नेतृत्व
     उठाव केंद्र
     कोल्हापूर
                                    आप्पासाहेब पटवर्धन
(a)
                              (i)
     जमखंडी
                                    चिमासाहेब
(b)
                              (ii)
     औरंगाबाद
                                    बाबासाहेब भावे
(c)
                              (iii)
    नरगुंद
                                    फिदा अली
(d)
                              (iv)
पर्यायी उत्तरे :
     (a)
           (b)
                 (c)
                        (d)
(1)
                       (iii)
     (i)
           (ii)
                 (iv)
(2)
     (ii)
           (i)
                 (iv)
                       (iii)
(3)
     (ii)
           (iv)
                 (iii)
                       (i)
                       विवास या जाय ग्रिकाण विकास का उद्देशाने कोणाती संस्था स्थापन करणेगात, काली (vi)
(4)
     (i)
           (ii)
                 (iii)
Match the following:
     Revolt Centre
                                    Leadership
     Kolhapur
(a)
                                    Appasaheb Patvardhan
                              (i)
                                    Chimasaheba woiv a fliw bomeol asw collection deep
(b)
     Jamkhandi mouspub
                              (ii)
(c)
     Aurangabad
                              (iii) Babasaheb Bhave
(d)
     Nargund
                              (iv) Phida Ali
Answer Options:
      (a)
           (b)
                  (c)
                        (d)
(1)
      (i)
            (ii)
                  (iv)
                       (iii)
(2)
           (i)
                  (iv)
                        (iii)
                                       on bonnard minescoll a le l'assanta de care acciv
(3)
      (ii)
                        (iv)
                  (iii)
(4)
                  (iii) (iv)
```

F16	्राट्वी f	मेळविणारी	देशातील पहिली भारतीय	महिला कोण ? अस्वास्त्रका अस्ति ।
34.	अमेरिकेत जाऊन वैद्यकीय शास्त्रातील पदवी रि	(2)		(a) प्रमाणांश्चांक्रक हमीहमार (b) १ साल्यामां मानावा २
	(1) सुप्रिया जोशी	(4)	अनुताई वाघ	Figure 1 Constant
	(1) सुप्रिया आरा (3) रमाबाई रानडे Who was the first Indian Lady, who	receive	d Degree in Medical	Science in America ?
	Who was the first Indian Lady, was	(2)	Anandibai Joshi	Health and (a)
	(a) Cupriva Justu	(4)	Anutai Wagh	: The Wilso
	(3) Ramabai Ranade			(c) Best (d) takes (e)
	विकास के किया मार्थिकी	ी खालील	पैकी कोणता कार्यक्रम हार्त	ो घेतला?
35.	असहकार चळवळी बरोबरच महात्मा गांधीजीन	. 7500	tudish visitadish	(a) Decline (W landferal)
	(a) स्वदेशीचा प्रसार		ordenial vriania	(I) Decline of Cottage In
	ं चन्त्रीम मेल्य			form of therefore and (a)
	— चंदी		ulture	(d) Development in agric
	Crantill			: anoligO TOWERA
		6 (b) (c)	(b) and (c) only (3)	(1) (2) and (b) only (2)
	पयाया उत्तर :		(c) आणि (d) फक्त	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	(1) (a) आणि (b) फक्त	(2)		Lapland of the second
	(3) (a), (b) आणि (c) फक्त	(4)	वरील सर्व बरोबर	Candhi with Non-cooperation
	(3) (a), (b) said (c) 4,441 Which of the following programme	es were	started by Mahatma	Gandhi Witti Non-cooperate
	Movement?		(ii) चिमासहेब	्रिक्साल् ३ (d)
	(a) To Propagate Swadeshi		हात हरी। शहर है। कार्य हों। इस हरी। शहर हैं। कार्य हों।	(८) औरंगजार
	(b) Hindu - Muslim Unity	(4)	Mediate Thankal	
	(c) Prohibition of liquor	en the the	ापना अस्य अस्य	142 A
	(d) Removal of Untouchability		Paragore Tara a	: THE PERSON
	Answer Options:	(2)	(c) and (d) only	(a) (b) (c) (d) (d)
	(1) (a) and (b) only (3) (a), (b) and (c) only	(4)	All the above corre	$\begin{array}{ll} (\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i})^{-2}(\mathbf{v}\mathbf{i}) & (\mathbf{i}\mathbf{i}) & (\mathbf{i}\mathbf{i}) & (\mathbf{i}\mathbf{i}) & (\mathbf{i}\mathbf{i}) \\ \mathbf{ct}_{\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}\mathbf{i}i$
	(3) (a), (b) and (c) Only	20% (-1) (-1)		
36.	लोकांना राजकीय शिक्षण मिळावे या उद्देशाने व	होणती संस्	था स्थापन करण्यात आली	(ii) (iii) (iii) (iii) (iii) (iii)
,	(1) डेक्कन सभा		सार्वजनिक सभा	Match the following:
	i i i i i i i i i i i i i i i i i i i	(2)	city a beautiful and	Revolt Centre
	(3) बहिष्कृत भारत	4)		(a). Kolhapur
	Which institution was formed with (1) Deccan Sabha			lucation to the People?
	(3) Bahishkrut Bharat	, and 100	Sarvajanik Sabha	(5) Aurangabad
	(5) Bailbliki ut Bliarat	(4)	None of these	(a) Natural
37.	12 में 1875 रोजी शेतकऱ्यांचा पहिला उठाव व	भीने नाम	3	(6) (6) (6) (7)
-	(4)	মাত প্রাপো		$\begin{array}{cccc} (ii) & (vi) &$
	(-) 3	day .	(3) सुपे	(ii) (4) चाकण (iii) (2)
	Where was the first Revolt of the Pe (1) Baramati (2) Pune	easants c		
	(1) Baramati (2) Pune		(3) Supe	(4) (4) (b) (b) (c)

ेंगा कामाली जागा / SPACE FORMOUSH WORK

Α	¹ भारत	सेवक समाजाने' खालीलपैकी कोणत्या प्रसिद्ध व्यक्ती घडविण्याचे कार्य केले होते? महास्थान विद्यालया प्रसिद्ध
38.		श्रीनिवास शास्त्री । अधिक भारत हो १९७० (८) । अधिक स्थापन
	(a)	पंडीत हृदयनाथ कुंझरु, ठक्करबप्पा अवन कि मोनुकाराख्या व्यवसाय की बीचन कुल विवास कार्य कार्य कार्य कार्य कार्य क
	(b)	ना.म. जोशी, काकासाहेब लिमये काकार्या (१) क्यांक्रिकार की क्रिकार काकार कि
	(c)	विष्णूशास्त्री चिपळूणकर, केशवराव बागडे
	(d)	ो उत्तरे :
	(1)	Commence of the commence of the contract of the commence of th
	(3)	
		h of the following Famous Personalities were produced by 'Bharat Sevak Samaj'? Shrinivas Shastri
	(a) (b)	Pandit Hridaynath Kunjru, Thakkarbappa
	(c)	N.M. Joshi, Kakasaheb Limaye
	(d)	Vishnushastri Chiplunkar, Keshavrao Bagde
		wer Options:
	(1)	(a) and (b) only (2) (b) and (c) only
	(3)	(a), (b) and (c) only (4) (b), (c) and (d) only
20	गंतर्र :	सरकारने दक्षिणे मध्ये चालू असलेल्या शेतकरी असंतोषाची चौकशी करण्यासाठी कोणते कमिशन नियुक्त केले?
39.		
	(1)	
	(2)	
	(3)	
	(4)	लण्ड आनस कामशन
	Which	ch Commission was appointed by the Bombay Government to inquire into the on going Peasan ontent in the South?
	(1)	Land Revenue Act Commission
	(2)	Deccan Riots Commission
	(3)	The Deccan Agriculture Commission with the Com
_	(4)	Land Owners Commission (Ingredited) (iii)
40.	1010	प्राध्ये पंजर्व केली (comme (or a first)) अपना कोण को ?
		मध्ये मुंबई येथील 'अस्पृश्यता निवारक परिषदेचे' अध्यक्ष कोण होते ?
	(1)	ठमनता साहू महाराज (2) डा. बाबासाहब आवड्याराज
	(3)	
	// (1)	) Was the D
	(1) (3)	Chhatrapati Shahu Maharaj (2) Dr. Babasaheb Ambedkar Sayajirao Gaikwad (4) Nanabhai Haridas

	(1)	राजस्थान		(2)	महाराष्ट्र		(3)	उत्तर प्रदेश	(4)	आन्ध्र प्रदेश
	Whi	ch of the	follov	ving sta	te has mo	ore geog	graphic	cal area ?		F Restance
	(1)	Rajastl	an	(2)	Mahara	shtra	(3)	Uttar Pradesh	(4)	Andhra Prades
42.	खाली	लपैकी कोप	ात्या राज	याच्या सी	मा ह्या दोन तं	देशांना ला	गून आहे	त?	A PHILE	HET JE YIPTI DE T
	(1)	त्रिपुरा		(2)	मणिपूर	144-	(3)	मिझोराम	(4)	THE TWO
	Whic	h of the	follow	ing Stat	e Shares :	its bour	ıdary :	with two Countr	(4)	नागालँड
	(1)	Tripura		(2)	Manipu	r (3) (4)	(3)	Mizoram	2004 Is	
4 .		Ha diper	16930.	lelund,	Ang marging	org sis	w asidi	lonosis'i adomis'	(4)	Nagaland
43.		जुळवा :							ittes	de a franci
		लोहपोला	उद्योग			राज्य	dequi	Kopina, Thakk	Darrys	birli iling
	(a)	बोकारो			(~~1~~)			a avenue della	serstes.	Chart Line
(	(b)	दुर्गापूर—	V YOUR		(i)			plunkar, Keshav		terma acua (b decdenniei/ (i
(		रुरकेला		ite	(ii)	ओडिइ	शा .			strong invest
		भद्रावती		Ly,	(iii)	प. बंग	ाल 💮	h Arti Henry		0.(d) Line (e)
	-	ज्ञानता उत्तरे :	i w Ann	fr. 2	(iv)	बिहार	1.56.7.7		ling (a)	bgs. (c) (s)
			ें हैं निय	ite igiti	क्षवर्द्धः हिस्क	के किए	तिंगेड र्	dente mession		The second secon
(1		a) (b) i) (ii)	(c)	(d)			1 37			महोत्र संस्कृत विक्रम
	, (	¹⁾ (ii)	(iii)	(iv)				FINE	कि पर्न	S PROTEINS IN
	2) (i		1000							그런 생각 생각한 그를 본
(2		iv) (iii)	(ii)	(i)				T. (1-1)	व्यक्तिह	It sort
(2 (3 (4	3) (i 4) (i	iv) (iii) ii) (i) iii) (iv)	(iv)	(iii)					व्यक्ति	(2) \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$ \$
(2 (3 (4	3) (i 4) (i	iv) (iii) ii) (i) iii) (iv)	(iv)	(iii)	de seguera.			र कमिएमि	समीक । स्टेक्ट्रो	(2) See 1927 (3) 6 See 4
(2 (3 (4 M	B) (i L) (i Latch Li	iv) (iii) ii) (i) iii) (iv) the folloron and	(iv) (i)	(iii) (ii)	de stantas	pay Gor	e Pon	व्यक्तिश्वन appointed by th	्राकरण जीकरण प्राच्या	(2) चंचकत गंगटम (3) विचेद्यक में (4) क्षण्ड अस्टिस
(2 (3 (4 M	(i)	iv) (iii) ii) (i) iii) (iv) the follo ron and okaro	(iv) (i) ^{Wing} : Steel	(iii) (ii)	de orangoy Y	o⊃ yed State	raoā _S	हमिश्रान appointed by th	ा क्वीमह ब्रीक्टब्य प्रदासभा जिल्ला भव अध्यक्ष	(2) देशका गंगटर (3) हि डेबंबर में (4) क्लाइ ओस्प्रेस Winch Compaiss
(2 (3 (4 M (a (b	(i)	iv) (iii) ii) (i) iii) (iv) the folloron and okaro ourgapur	(iv) (i) ^{Wing} : Steel	(iii) (ii)	^у (i)	State		ह कमिशन sappointed by the ct Commission	Tester Strates using wa too wa Soud	(2) Seem viste (3) is sum in the Winda Commission of the content un the (1) hand Review and Review
(2 (3 (4 M (a (b) (c)	(i) (ii) (ii) (ii) (ii) (ii) (ii) (iii) (i	iv) (iii) ii) (i) iii) (iv) the follo ron and okaro Ourgapur	(iv) (i) wing : Steel	(iii) (ii)	(i) (ii)	Karna Odish	itaka a nois	ह किएला appointed by th ct Commission appression	Tenfer Sheres Sheres Shusi Shu	(2) 's read 1924 (3) 'fa saw 'f (4) 's was shere (4) 's commission of the content un the content of the cont
(2 (3 (4 M (a (b) (c) (d)	(i) (ii) (ii) (ii) (iii)	iv) (iii) ii) (i) the folloron and okaro ourgapur ourkela	(iv) (i) wing:	(iii) (ii)	(i) (ii) (iii)	Karna Odish West I	itaka a () Bengal	s sppointed by the ct Commission annivation iculture conductions	ा क्वीमेर जीकरण प्रकार भग १ ५०६४ एवस ५० प्रकार १५०	(2) 'erean 1925 (3) 'fe èven 'ill. (4) 'est sirua Winch Compaissi disconnent un the (1) Land R. (2) Leccan R. (3) The Decca
(2 (3 (4 M (a (b) (c) (d)	(i)	iv) (iii) ii) (i) the follo ron and okaro ourgapur ourkela hadrawa r Optior	(iv) (i) wing:	(iii) (ii)	(i) (ii) (iii) (iv)	Karna Odish West I	itaka a Bengal	s sppointed by the ct Conversed parties on the conversed parties on the converse on the conver	Teller	(2) STRANT VITER (3) STRANT VITER (4) FOUR SHEER (5) SAUGH COMMANS (5) SAUGH COMMANS (1) SAUGH COMMANS (2) SAUGH COMMANS (3) SAUGH COMMANS (4) SAUGH COMMANS
(2 (3 (4 M (a (b) (c) (d)	(a (a) (i) (i) (i) (i) (i) (i) (i) (ii) (i	iv) (iii) ii) (i) the folloron and okaro ourgapur ourkela hadrawa r Optior) (b)	(iv) (i) wing:	(iii) (ii) Industr	(i) (ii) (iii) (iv)	Karna Odish West I Bihar	itaka a nala Bengal	s sppointed by the ct Conversed parties on the conversed parties on the converse on the conver	Teller	(2) STRANT VITER (3) STRANT VITER (4) FOUR SHEER (5) SAUGH COMMANS (5) SAUGH COMMANS (1) SAUGH COMMANS (2) SAUGH COMMANS (3) SAUGH COMMANS (4) SAUGH COMMANS
(2 (3 (4 M (a (b) (c) (d) Ar	(a) (i) (i) (i) (i) (i) (i) (i) (i) (i) (i	iv) (iii) ii) (i) the folloron and okaro ourgapur ourkela hadrawa r Optior) (b) (ii)	(iv) (i) wing: Steel: ati (c) (iii)	(iii) (ii) Industr	(i) (ii) (iii) (iv)	Karna Odish West I Bihar	itaka a nob Bengal	eappointed by the ct Conmission annission industry conduction annission anni	Simple Silver of the Court of t	(2) SPRES 1932 (3) IS SERVE (4) SOUR SHERE (5) Lond R. (5) Lond R. (2) Loccan R. (3) The Decca (4) Land Ow.
(2 (3 (4 M (a (b) (c) (d)	(iv	iv) (iii) ii) (i) the follo ron and okaro ourgapur ourkela hadrawa r Optior) (b) (ii) (') (iii)	(iv) (i) wing: Steel: (iii) (ii)	(iii) (ii) Industr (d) (iv) (i)	(i) (ii) (iii) (iv)	Karna Odish West I Bihar	itaka a gole Bengal	sappointed by the appointed by the ct Commission anniverse conduction or the conduction of the conduct	Tellerine Sherrer S	(2) SPRES 17325 (3) IS SERE SPECE OF SERE SPECE SP
(2) (3) (4) M (a) (b) (c) (d) A ₁ (1) (2)	(iv (ii)	iv) (iii) ii) (i) the folloron and okaro ourgapur ourkela hadrawa r Optior) (b) (ii) (ii)	(iv) (i) wing: Steel: (iii) (ii)	(iii) (ii) Industr (d) (iv) (i)	(i) (ii) (iii) (iv)	Karna Odish West I Bihar	itaka a gole Bengal	e appointed by the ct Constitution of authors and authors and authors and authors and authors authors authors and authors are and authors	Tellerine Sherrer S	(2) SPRES 17325 (3) IS SERE SPECE OF SERE SPECE SP

μ		1		~~Marati~~	· ·	~~}~~	<u> </u>	<u> </u>				F16
44.	महारा	ब्ट्राताल	чап	शिखरा	व्या उच	ानुसार <i>र</i>	वालाल	पका अचूक	उतरता क्रम काण	ता ? विकास मान्या ।	To the state of	7.0
•	(1)					ठेश्वर, त्र				field (The Common of the Commo		T 4.
	(2)	साल्हे	र, कळ	सूबाई,	महाबव	रेश्वर, ऋ	ं बकेश्व	त्रर जानाता ।				
	(3)	कळसू	बाई, म	महाबळे	खर, स	ाल्हेर, त्र	ां बकेश्व	बर - ल		s but Immed a	200	
	•					ग ंबकेश्वर						
	(4)	ch of th	he fol	lowin	o is th	e corre	ect do	econding o	rder of mount	tain peaks accord		
	in M	[ahara	shtra	?	6 10 ti	10 11016	ci de	scending o	rder or mount	am peaks accord	ing to their	heighte
	(1)	Kalsı	ubai,	Salhe	r, Ma	habale	shwa	r, Trimbal	keshwar 💮 🤍			ω.ιω
	(2)							r, Trimba				
	(3)							r, Trimbal				
	(4)							bakeshwar				
		1,1,	10 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	- 1		4-14-6		15 (1 1)	FARE TREE TREE TREE.	k (=)	an North A	
45.	जनगप	गना 20	11 प्रम	ाणे कोप	गत्या रि	नल्ह्याचे '	लिंगगुण	गोत्तर जास्त अ	गहे ?			* *
	(1)	सातार			(2)	औरंगा	बाद	(3)	बुलढाणा	(4) जळगा	a William -	
	As p	er Cer	nsus 2	2011,	which	of the	follo	wing dist	rict has high s	sex-ratio?	4 1	
	(1)	Sata	ra	) billi	(2)	Aura	ngab	ad (3)	Buldhana	(4) Jalga	ion	
						1 - 4-1		** - (1) 			7 7	1-1
46.	महारा	ष्ट्रातील	उष्ण प	गण्याचे	झरे व	त्यांची वि	उकाणे	असलेले जिल	हे यांच्या योग्य जं	ोड्या लावा :		
		उष्ण प	पाण्या	वे झरे	18.			जिल्हे		्रिक्ती विपन्न	ी होंच बांचु की	
	(a)	सालब	र्डी			MER	(i)	जळगांव	ा विस्थित	(2)	THE L.S. 71	
	(b)	साव					(ii)	ठाणे	how much h	pressure means	ins et al an	
		यज्ञेश्व वज्रेश्व	n ~~ul~~	1 . (			111/11 4	6 (8)	radillimi 6.4	= (S) = mdil		
	(c)	-	-				(iii)	रायगड	Lyst and the			
	(d)	चांगदेव				17.	(iv)	अमरावती	stellari (		. Typer	
	पयाय	गी उत्तरे		HPS I	्याष्ट्र	र्क जार	GF IN	नारा अस्तराजान	र १०६ है १०६ है।	सामकीर की समान		
-	(4)	(a)	(b)	(c)	(d)	THE THE	ीण ग्रास्ट	ใจเส่นมาสาสาสาสาสาสาสา	THE PRODUCTION	भूमी हं आचा विरक्त		
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)				3,	Market Market 18		· /
	(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)					i v		
	(3) (4)	(iii) (iv)	(iv)	(ii)	(i)		-	n naka		a) स्थानन आह		
			(iii)	(ii)	(i)	Uat				THE THEFT	RELEGIES (	
-		Hot	Sprin	ct par σ	IS OI	not wa	ater s	pring and	its locational	districts in Maha	rashtra :	
	(a)	Salba		6,			(i)	District Jalgaon	r fair	with marking		
	(b)	Sav					(i) (ii)	Thane	7 3	ranga priparitah		
	(c)	Vajro	eshw	ari	ei Ho	Pathir	(iii)	Raigad	n Williams	istual to or let alt.		
	(d)	Char	ngdev	7			(iv)	Amarava				
	Ans	wer O	ption	18:		riviol: J	70 11.05	Henry	and light in	and the same items and a	· · · · · ·	
		(a)	(b)	(c)	(d)	.4						
	(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)				1			
	(2)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)					total and the		
	(4)	(iii) (iv)	(iv)	(ii)	(i)				. The moderat	11		
13		(iv)	(iii)	(ii)	(i)			,		· 40 - 4/= 1/20/		of the

	6.13 6		16 T.
47.	औरंगाबाट प्रशासकी	य विभागामधे भौगोलीक क्षेत्रफ	ज्ळाच्या दृष्टीने सर्वात मोठा व सर्वात लहान असणारे जिल्हे कोण
5	(1) औरंगाबाद अ	मणि चरभणी	(2) बीड आणि हिंगोली
		013.0	
	(3) नांदेड आणि	legant and smallest in	र्वाणा वर्ष कावणानी निर्मा
	division?	s largest and smanest m	(4) उस्मानाबाद आणि जालना terms of geographical area in Aurangabad admini
	(1) Aurangaba	ad and Parbhani	(2) Beed and Hingoli
	(3) Nanded an	nd Hingoli	(4) Osmanabad and Jalna
48.	'अस्तंभा' हे उंच शिख	बर महाराष्ट्रातील कोणत्या पर्वत	ारांगेत आढळते ?
,	. (1) महादेव	(2) हरिश्चंद्र	(3) सातपुडा (4) सकाती
	In which mounta	nin range of Maharashtra	a 'Asthamba Peak' is located ?
	(1) Mahadev	(2) Harishchand	ara (3) Satural
1		- C 12	Sanyadri (4)
49.	महाराष्ट्रातील किती जि	ाल्ह्यांच्या सीमा कर्नाटक राज्यार	स लागन आहेत २
	(1)	(1)	1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1
	How many distric	cts of Maharashtra have	(3) 7 borders with state of Karnataka?
	(1) 5	(2) 6	
		· IMPO INC DE PUBLICADO	(4) 8
50.	एक इंच वायुभार म्हणजे	ने किती?	STATE OF THE CAMPACT AND THE STATE OF THE ST
	(1) 3.4 मिलिबार	(2) 4.3 मिलिबार	THE CHARLES
- (	One inch air press	ure means how much?	(3) 34 मिलिबार (4) 12 मिलिबार
_ (	(1) 3.4 millibar	(2) 4.3 millibar	1000
		(-) 1.0 millioar	(3) 34 millibar (4) 12 millibar
			(110)
1. E	वालील विधाने पहा :		The state of the s
	वालील विधाने पहा : a) भारतात मान्सन ट	वारे वाह्यसम्पर्क २००२	्राप्तावाराज्य (iv) अमस्यवती
(2	a) भारतात मान्सून व	त्रारे वाहण्यासाठी 30° ते 40° र	किलाहास्ह (vi) उत्तर अक्षांशाच्या पट्ट्यात जेट वायने अस्ति ।
(a (l	a) भारतात मान्सून व	त्रारे वाहण्यासाठी 30° ते 40° र डाचा विस्तृत भाग मान्सून वारे	उत्तर अक्षांशाच्या पट्ट्यात जेट वायुचे अस्तित्व कारणीभूत आहे. वाहण्यासाठी कारणीभूत आहे.
(ह (E प	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यांची उत्तरे :		(1) (1)
(ह (रि प (1	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यांयी उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर	र आहे	(a) (a) (b) (c) (c)
(a (l प (1 (2	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यायी उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर	र आहे र आहे	$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$
(a (l u (1 (2 (3	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यांयी उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत	$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$
(a (l u (1 (2 (3 (4	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड ग्यांयी उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत	(vi) (iii) (ii) (ii) (ii) (iii) (vii) (iii) (viii) (iii) (viiii) (viii) (iii) (viiii) (viiiii) (viiii) (viiii) (viiiii) (viiiii) (viiiii) (viiiii) (viiiii) (viiiii) (viiiii) (viiiiii) (viiiiii) (viiiiii) (viiiiii) (viiiiiii) (viiiiiii) (viiiiiiii) (viiiiiiii) (viiiiiiiii) (viiiiiiiiii
(a (l u (1 (2 (3 (4	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यायी उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत	(1) (i) (ii) (iv) (iv) (2) (ii) (i) (iv) (iii) (3) (ii) (iv) (ii) (i) (4) (iv) (iii) (ii) (i) (5) (iv) (iii) (iii) (ii) (6) (iv) (iii) (iii) (iii) (7) Match the currect plants of Hot scater spring and Plants of Hot scater
(a (l u (1 (2 (3 (4	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यायी उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत	(1) (i) (ii) (iv) (iv) (2) (ii) (i) (iv) (iii) (3) (ii) (iv) (ii) (i) (4) (iv) (iii) (ii) (i) (5) (iv) (iii) (iii) (ii) (6) (iv) (iii) (iii) (iii) (7) Match the currect plants of Hot scater spring and Plants of Hot scater
(a (b u (1) (2) (3) (4) O (a)	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi 1) The existence Monsoon win	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत ing statements : of jet streams in 30° to	(i) (ii) (iv) (iii) (iv) (2) (ii) (iv) (iii) (iv) (3) (ii) (iv) (iii) (i) (4) (iii) (ii) (ii) (ii) (5) (iv) (iii) (ii) (ii) (6) (iv) (ivi) (iii) (iii) (7) (iv) (ivi) (ivi) (ivi) (8) (iv) (ivi) (ivi) (ivi) (ivi) (9) (10) (10) (10) (10) (10) (10) (10) (10
(a) (b) (a) (a) (b)	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi 1) The existence Monsoon win	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत ing statements : of jet streams in 30° to	(i) (ii) (iv) (iii) (iv) (2) (ii) (iv) (iii) (iv) (3) (ii) (iv) (iii) (i) (4) (iii) (ii) (ii) (ii) (5) (iv) (iii) (ii) (ii) (6) (iv) (ivi) (iii) (iii) (7) (iv) (ivi) (ivi) (ivi) (8) (iv) (ivi) (ivi) (ivi) (ivi) (9) (10) (10) (10) (10) (10) (10) (10) (10
(a) (b) Ar	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi 1) The existence Monsoon wind both The Vast continus	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत ing statements : of jet streams in 30° to ds in India. inental area of India is r	(i) (ii) (iv) (iii) (iv) (2) (ii) (iv) (iii) (iv) (3) (ii) (iv) (iii) (i) (4) (iii) (ii) (ii) (ii) (5) (iv) (iii) (ii) (ii) (6) (iv) (ivi) (iii) (iii) (7) (iv) (ivi) (ivi) (ivi) (8) (iv) (ivi) (ivi) (ivi) (ivi) (9) (10) (10) (10) (10) (10) (10) (10) (10
(a) (b) Ar (1)	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi 1) The existence Monsoon wind Monsoon wind 1) The Vast contins 1) Statement (a)	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत ing statements: of jet streams in 30° to ds in India. inental area of India is r	the gradings relays to H to saving the responsible for blowing responsible for blowing of Monsoon winds.
(a) (b) An (1) (2)	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड व्यांची उत्तरे : 1) विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi 1) The existence Monsoon wind 1) The Vast contins 1) The Vast contins 1) Statement (b)	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत ing statements: of jet streams in 30° to ds in India. inental area of India is r	box garage relays tell to emay record to the stand to the
(a) (b) Ar (1)	a) भारतात मान्सून व b) भारताचा भूमीखंड विधान (a) बरोबर 2) विधान (b) बरोबर 3) विधान (a) आणि 4) विधान (a) आणि bbserve the followi 1) The existence Monsoon wind 1) The Vast contins 1) Statement (a) 2) Statement (b)	र आहे र आहे (b) बरोबर आहेत (b) बरोबर नाहीत ing statements: of jet streams in 30° to ds in India. inental area of India is r	the gradings relays to H to saving the responsible for blowing responsible for blowing of Monsoon winds.

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

a ceardly ray Kena Kranti

	17	F16
	र्वर्ड-आग्रा राष्ट्रीय महामार्ग महाराष्ट्रातील कोणत्या शहरातून जात नाही?	
l:	ंब ^{इ-आश्रा प} ्र अमळनेर (b) दौंड (c) नाशिक (d) धूळे व्यायी उत्तरे:	
()	(a) व (b) फक्त (2) (b) फक्त (3) (b) व (d) फक्त (4) (d) Which city/cities in Maharashtra Mumbai-Agra highway does not pass through? (a) Amalner (b) Daund (c) Nashik (d) Dhule Answer Options:	(f) n _y (f) (f)
	(1) (a) and (b) only (2) (b) only (3) (b) and (d) only (4) (d) only	
	महाराष्ट्रातील पहिली विजेवर चालणारी रेल्वे (1) भायखळा ते ठाणे 1925 (2) मुंबई ते कुर्ला 1925 (3) दादर ते बांद्रा 1918 (4) दादर ते बोरीवली 1925 The first railway to run on electricity in Maharashtra	(5)
	(1) Byculla to Thane 1925 (2) Mumbai to Kurla 1925 (3) Dadar to Bandra 1918 (4) Dadar to Borivali 1925 सोलपूर जिल्ह्यातील नान्नज अभयारण्य कोणत्या पक्षांसाठी प्रसिद्ध आहे?	(5)
	(1) मोर (2) रोहीत (3) माळढोक (4) हंसक Nannaj Sanctuary in Solapur district is famous for which bird?	
	(1) Peacock (2) Rohit (3) Maldhok (4) Flemingo	
	कोल्हापूर जिल्ह्यातील जोतीबा डोंगर	
	पर्यायी उत्तरे : (1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (c) आणि (d) (4) (a) आणि (b)	
	The Jyotiba Mountain in Kolhapur district is recognised as (a) Wadi Ratnagiri (b) Karvir (c) Panhala (d) The hill of Kedareshwar	
	Answer Options: (1) Only (a) (2) Only (b) (3) (c) and (d) (4) (a) and (b)	-1,

56.	. रेपो दर म्हणजे ज्या दराने अति । वितास वितास कार्या कार्य कार्य वितास करिया है कि
	(1) व्यापारी बँका लोकांना कर्जे देतात
	(2) सरकारची कर्जे घेण्यावर आकारला जातो
	(3) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया व्यापारी बँकाना कर्जे देते
	(4) व्यापारी बँका त्याचेकडे असणाऱ्या बचती ठेवीवर दर आकारतात
	Repo rate is the rate at
	(1) Commercial banks lend to public (d) transco (d)
	(2) The rate which is charged for Government lending
	(3) R.B.I. lends to commercial banks (4) The rate is charged on saving deposits with commercial banks
	commercial banks
57.	खालीलपैकी कोणते भारतातील लोकसंख्या विस्फोटाचे कारण नाही?
	(a) निरक्षरता (b) विवाहाची सार्वत्रिकता
	(c) एकत्र कुटुंब पद्धती (d) राहणीमानातील संधारणा
	पथाया उत्तर:
	(1) (a) आणি (b) (2) (c) आणि (d) (3) (a), (b), (c) (4) (d) फक्त
	(a) Ulitary and (b) Illitary and (c) (a) Ulitary and (c) (d) (d) (e) (e) (e) (e) (e) (e) (e) (e) (e) (e
	(c) Joint Family Co. (D) The Universalization of Marriage
	Answer Options: (a) Uplittment in Life Style
	(1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) (a), (b), (c) (4) (d) only
8.	एफ आर बी एम कायदा केंव्हा पासून लागू करण्यात आला?
	(1) जनिवारी 17 2000
	(3) অনু 15, 2005
	When was the FRBM Act brought into effect 2
	(2) January 17, 2000
,	(3) June 15, 2005 (2) December 30, 2003 (4) July 5, 2004
9.	ਯੂਲੈ 19.1969 ਲਹਾ ਜੀਤਾ ਜਾਣਦੀ ਦੇ ਸ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈ
	जुलै 19, 1969 ला ज्या चौदा व्यापारी बँकाकडील ठेवींचे मूल्य ₹ किंवा यापेक्षा जास्त होते, त्याचे राष्ट्रीयकर
	(1) ₹ 100 कोटी (2) ₹ 75 元 10 (2)
	(3) FEO = 1-0
	On July 19, 1969 fourteen commercial banks with deposits years (4) ₹ 125 कोटी
	(7) (3) FEO ~~-1-0~~

No.	ा वालील्योको कोणावा विभाग आहे ?	10
0.	सार्वजिनक आयव्ययाचा खालीलपैकी कोणता विभाग आहे? (a) सार्वजिनक खर्च (b) सार्वजिनक उत्पन्न (c) सार्वजिनक कर्ज (d) सार्वजिनक स्वास्थ्य वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त?	
Control of Carry States	(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a), (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (d) Which of the following is the department of Public Finance? (a) Public Expenditure (b) Public Revenue (c) Public Debt (d) Public Health Which of the above statement/s is/are correct?	
	(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (a), (b) and (c) (4) (a), (b) and (d)	
61.	खालील विधाने विचारात घ्या : (a) 2011 मध्ये भारतातील लोकसंख्येची घनता 382 दर चौरस किलोमीटर होती. (b) 2011 च्या जनगणनेनुसार देशातील साक्षरता दर 73.0% होता. (c) देशातील लिंग गुणोत्तर प्रमाण महिलांच्या साठी नेहमी अनुकूल राहिले. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने असत्य आहे/आहेत?	
STATE OF THE PROPERTY OF THE PARTY OF THE PA	(1) (a) आणि (b) (2) फक्त (c) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (a) Consider the following statements: (a) The population density of India in 2011 was 382 per sq. km. (b) As per the census 2011, the literacy rate in the country is 73.0 percent. (c) The sex ratio in the country has always remained favourable to females. Which of the statement/s given above is/are incorrect? (1) (a) and (b) (2) only (c) (3) (b) and (c) (4) only (a)	
62	पतपुरवटा अधिकारीत योजना या वर्षी सुरू करण्यात आली. (1) आक्टोबर, 1980 (2) ऑगस्ट, 1982 (3) जानेवारी, 1979 (4) नोव्हेंबर, 1965 Credit Authorisation Scheme was introduced in	
6:	3. नाणे वाजारातील निधीच्या कमतरतेचे खालीलपैकी कारण कोणते? (1) अपुरी वचत (2) रोख रक्कमेची वाढती मागणी (3) असंघटीत क्षेत्राची उपस्थिती (4) वित्तीय गैरव्यवस्था Money Market faces shortage of funds due to: (1) inadequate saving (2) growing demand for cash (3) presence of unorganized sector (4) financial mismanagement	0.7

64	 राज्य सरकारच्या भांडवली प्राप्तीत याचा समावेश असतो. 	D. BIEMENDIE ELECT
04	and the factor of the first of the factor of	मार्थकार सर्व
	(a) significant	(c) आवेलांनेक कर्ज
ν.	A GHE AND FINE	भागमें निर्माह विक्रिक्त
	(c) लोकांची अल्पबचत व भविष्य निर्वाह निधी योगदान	(9) 時時 (1)
	(d) केंद्र सरकारकडून जी एस टी चा वाटा	pack of the tollow i
	The first of the second	(i) Public Expendit
	(1) फक्त (c), (d), (a) (2) फक्त (b), (a), (d) (3) फक्त (a), (b), (c) (4	) 4941 (a), (b), (c)
	Capital Receipt of State Government includes (d) bits (2) (2)	
	(b) Borrowing from Central Government	र माराजाने निकाने निकार
	(c) Small Saving of the public and provident fund contribution	(त) 2011 मध्ये भारता
	(d) G. S. T. share from Central Government Which of the above option is correct?	ता २०११ च्या जनगण
	Which of the above option is correct ? (1) only (c), (d), (a) (2) only (b), (a), (d) (3) only (a), (b), (c) (4)	in a significant
_	(4) (b), (c) (d) (d) (d) (d) (d) (d), (d), (e), (e)	(d), (b), (c)
66.	Public Expenditure of any Government shows following trend: (1) Constant (2) बढिती (3) घटता (4) (1) Constant (2) Increasing (3) Decreasing (4) गरिबीच्या मुद्द्याचे पुनर्परिक्षण करण्यासाठी 2011-2012 मध्ये कोणती समिती नेमण्यात अ	ाली ? ^(d) रेटाड (a)
	(1) एस. चक्रवर्ती समिती (2) डी.टी. लकडावाला समिती (3) आर.सी. दत्त समिती (4) सी. रंगराजन समिती	
	which Committee was appointed in 2011-2012 to re-	ा) आक्टोगर, 1980
	(4) D. I. J. akdovisala C.	of poverty?
	(3) R.C. Datta Committee (4) C. Rangarajan Committee	ee a mannager jaj
67.		हरती वर्षे स्थानिष्णकः जिल
	ग्रामीण भागातील भारतीय माणसाला दररोजच्या आहारातून किती उष्मांकाची गरज असते? (1) 2000 (2) 2400 (3) 2500 (4) How much calories does a rural Indian man need from his daily diet? (1) 2000 (2) 2400 (3) 2500 (4)	2750 (1) 2750 (2) 2750 (2)
ज्व्या व व	हामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK	- There is not a space

68.	श्वारतात मौद्रिक धोरण कोणत्या वित्तीय संस्थेमार्फत राबविलें जाते? (1) आयुर्विमा महामंडळ (2) युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया (3) सहकारी बँका (4) भारतीय रिझर्व्ह बँक (By which financial institution, monetary policy is implemented in India? (1) LIC (2) Unit Trust of India (3) Co-operative Banks (4) Reserve Bank of India	97
69.	राष्ट्रीय तेलिबया विकास प्रकल्प ह्या वर्षात सुरू करण्यात आला. (1) 1980 - 81 (2) 2014 - 15 (3) 1985 - 86 (4) 1989 - 90 National Oilseeds Development Project (NODP) was launched in the year (1) 1980 - 81 (2) 2014 - 15 (3) 1985 - 86 (4) 1989 - 90	,ET
70.	खालील विधाने विचारात घ्या : (a) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया भाववाढीच्या काळात महाग चलन नितीचा वापर करते. (b) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया भावघटीच्या काळात स्वस्त चलन धोरणाचा वापर करते. (c) रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया ने 1951 मध्ये बँक दर 3% इतका करुन स्वस्त चलन धोरण सुरू केले. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/आहेत? (1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) वरील सर्व Consider the following statements: (a) Reserve Bank of India use the Dear Money Policy during the period of inflation. (b) Reserve Bank of India use the Cheap Money Policy during the period of depression. (c) The R.B.I. started with a Cheap Money Policy with a Bank rate of 3% in 1951. Which of the statement/s given above is/are correct? (1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) All of the above	75.
71	. कोणत्याही वाहनाचा वेग जाणून घेण्यासाठी वापरली जातात. (1) एडी करंट (चक्राकार प्रवाह) (2) विद्युत प्रवाह (3) चुंबकीय प्रेरण (4) यापैकी नाही are used to know the speed of any vehicle. (1) Eddy currents (2) Electric currents (3) Magnetic induction (4) None of these	XB.

7	2. साग	मान्य डोळा 25 स <u>े</u>	मी पेक्षा जव	वळच्या वस्तू पाहू शक	त नाही	कारण :	apast ma	บทั้ง ซากร์เกาะส	
	(1)	डोळ्याचे ना१	गीय अंतर 2	र सेमी आहे.		/e .			
	(2)			रूनचे अंतर 25 सेमी	आहे			विम् मिलन हर	
	(3)	डोळा हा नेत्री	भंग व द्रष्टि	ट्रपटल यातील अंतर म	जा ~~टि~~ गेश		<del></del>	कि के छित	
	(4)	डोळा हा नार्भ	ोय अंतर प	र्यादेपेक्षा कमी करू श	ानाप् रप ्रा	। कमा करू शकत ~~ऽ~~	ના <mark>ફા.</mark> અભાગમાં	a lobassol i	
	, ,	normal eve is	not able	to see objects clo	ाका प्रका राज्य स्थित	įl. 05 1			
	(1)	the focal le	ngth of t	he eye is 25 cm.	ser tha	in 25 cm becat	ise:	S syllarence	
	(2)	the distanc	e of the r	etina from the ex	ve-lens	is 25 cm			
	(3)	the eye is r limit.	ot able to	o decrease the di	stance	between the e		nd the reti	na b _{eyon}
	(4)	the eye is n	ot able to	decrease the fo	cal leng	gth beyond a l	imit.		
73	. जेव्ह	I-जेव्हा ध्वनी ~~ना~~	म्योन आणि	OF CHARLES AND COMMENT OF THE COMMEN	79(1) 3	(21) Indignal and	rrigniauni	Talmouting	William .
****	आपि	, जन्स ज्यापा । निरीक्षकाटारे के	स्तात ज्ञान कल्या ज्ञान	निरीक्षक यांच्यात स	।पक्ष गत —	ा असते तेव्हा स्रोत	ताद्वारे उत्सन	र्जेत होणाऱ्या ध्ट	ानीच्या वारंवा
	(1)	्हॉयगेन्सचा प्रभ	0.0 11 911-1	ारा व्यागाचा पारपारत	ात बदल	ादसून यता. या	लା	म्हणतात.	
				ज्युल्सचा प्रभाव	(3)	डॉपलरचा प्रभा	ৰ (4)	रमणचा प्रभा	a
	char	ige in Freque	a relativ	re motion betwee	en a so	urce of sound	and an o		
		··	hey of a c	sound emitted by	a sou	irce and as hea	ard by th	e observer.	This is cal
	(1)	Huygen's ef	fect (2)	Joule's effect	(3)	Doppler eff	가는 그 5년	विर्णाट एक इंग्ल	
		4 2 2 3	mora, pos	a Dally Lave Hells	8/10/18	그 일본은 그 전에 의 연구한다.	F HAS IN	Raman ef	
74.	ৰালা	लपको कोणते मूल	ग्रद्रव्य जपान	मधील मिनामाटा या	साथीच	था रोगासाठी कारा	गीधन होने ३	a de combre	
	Whic	ch of the follo	wing eler	ment was respor	sible f	or Minamata	(4) enidemia	Hg	s) (<u>i</u>)
-	(1)	Au						Hg	ipan ?
75.	नम्ब	111 th 151 has	THERE ELL	it praises vollage	rann M	FERCE ARE AND	138 - 131	the state of the s	7 11 (1)
	(1)	रस पन्टाक्लाराइड क्ट ² व	चा रणु 🔝	संकरणाने sp ² d2	तयार	होतो.	sibhi to :		I (d)
								sp ³ d	
	(1)	sp ² d					n	op u	1, 7) 30. 1 1 1 1
	140.70	Yarir la UZ.	(4) (2)	sp ² d ²	(3)	sp^3d^2	(4)	sp ³ d	
		M					f my		(1)
6.	जर सयु	जा कक्षेत एकच	इलेक्ट्रॉन अ	सणाऱ्या मुलद्रव्यात व	वांटम व	मांकांचा संच	- 0.1	0	1 and
	तर ते 🏗	ल्टला		7.15 de 1603941		riidadi (19. I	l = 2, l =	0, m = 0, s =	$= +\frac{1}{2}$
	(1) 4		अस	ल. ब्रीमिक्सम	7 (5	j (a	En. 1293		
			\ <del>~</del> /	TICICIONE	1.41		//		
	II the	valence shell	of an el	lement has only	one e	electron havin	g the foll	lowing set o	f quantum
	numbe	rs: n = 2.1 =	= 0 m -	0 = 1	yar. 1 -	i saranya ki ki ki ki ki		Lath	- 1
	(4)	_,,,	0, III =	$0, s = +\frac{1}{2}$, then	i the e	lement is	•)(:	indvicant	(1):
1	(1) L	ithium	(2)	Beryllium	(3)	Boron	(4)	Hydrogen	(8)
	11. 13	THE TOTAL STREET		A SECTION AND A				, 0	<u>. ' . ' . '</u>
च्या	कामासाठी	जागा / SPACE	FOR ROLL	GH WORK		HAOW HOUG	er evenir is w	nna varat An	
		911/1/		2.65 GG	(10)	DARLE CHAVI	THE PERSON NAMED IN	Partie A Profile Build	
			A firm	in fan					
		Serlin.	4 1.1	(10.00)					

A	योग्य	जोड्या	लावा	H-4-111			THE BOOK	th situate for			F16	
77.		गट ′				HEULE	गट 'B'					
	(a)	सॅलॅमे	ॉन ~~्~~ डर			(i)	शीतरक्ती					
		बदक	चोचा			(ii)	सॅनवीवोरस		re fettering			
	(b)	जळू	1,00	1 (1		(iii)	असममित	图 部 41)	(S) 190 y	of remain		
	(c)		शिअम			(iv)	124/013-11	reson id tusias T ~~uml~~	ry ai stories			
	(d)	ी उत्तरे				(10)	) H.H. (b)			5-1919	(6)	
	प्याप	(a)		(a)	(4)		Stoomer	historica node, n	with offer	robbly.		
	(1)	(ii)	(b) (i)	(c) (iii)	(d) (iv)	April (	it + (6)	· – Akun (d) .	(L) (Inc.	(d) box (e)		
	(1) (2)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)			Carrieran re-				
	(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)		Charles and Markey	्र भागपुर हा	de Pallotte te	Filtry F Tage		
	(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)	Grans	त्र) , वनवाक त्रो परिनोक्त			PPT USE	*	
		ch the	•	wing:		((P)	क्षिक्षिण (ह			- Partition	· (b)	
		Gro	up 'A	,			Group 'B'	के हि । हि । हि ।	No PIPE (SI	er ara ja		
	(a)	Sala	mand	ler	) pec	(i)	Poikilothe	rmic	(2)			
	(b)	Duc	kbille	d Plat	ypus	(ii)	Sanguivor	ous	not produ	ext that day		
	(c)	Leed	ch	•		eugr(iii)	Asymmet	rical		STATES SON		
	(d)		ameci			(iv)	Egg laying	g mammal	novia s'un			
	Ans	wer (	Option	ns : (3	·) vii	ro (a) bira (c	(E) yir	io (d) bns (a)	(2)			
		(a)	(b)	(c)	(d)		* ~~-~~					
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)							
	(2)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)	जार नगर	विवत किटकन	गीरेशम कर है।	स्तित्रम्मित्रतिहास	महभूतीय जी	11.3%	
	(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)	गरले जाते.	भार मिण्डा स्मार	ानकड़ की विश्रह	वासियाना हि	एडीक्र : ॥		
	(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)					: 7181		
78.	237	<del></del>		~				9110 115 12 1	INSTITUTE INSTITUTE	7-1 F & V = 1-1	÷)	_
70.	6ÇIT	रास म	ध्य उत्त	खता भ	ागात ज	ननग्रंथी विकरि	प्तत होतात. त्य	ा जननग्रंथी खंड	स्वादी क्रीत	म्हणतात.	161	
	(1)	ए।पट	रोक		(2)	एटोक	(3)	हेटरोगेनी	(4)	मेटाबोली		
	In h	eteror	neresi	s the g	onada	s are develo	ped in the p	osterior part	of the bod	y. These gona	ads bearin	g
	U		arc C	alled :					robste pois	i i i i i i i i i i i i i i i i i i i		
	(1)	Epi	toke		(2)	Atoke	idoroam (3) i	Heterogan		Metaboly	doff	
79.	ग्तार्ळ	المرابعة	-			of indone	an house, later	erier e ai mism	and diverse	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	1	_
		गलपका	काणत	ा मासा	ऑस्टी	कथाईज वर्गाती	ल आहे ?					
	(1)	शाव	5		(2)	ं स्टिंग रे	TODITI SELLE	कटला हिन्स	(1)	इलेक्ट्रीक रे		
	Wh	ich of	the fo	ollowi	ng fis	h belongs to	Class Osto	chthyes ?	1 10 1 10 1 10 1 10 1 10 1 10 10 10 10 1	option of the second		
	(1)	Sha	ark		(2)	Sting ray	(3)	Catla	(4)	Electric ray		_
कच्च	ा काम	ासाठी ज	गगा / s	PACE I		OUGH WOR	` '			okas Joh ku	P.T.C	).

80	• कड्	दुलिंबामध्ये	ाचे किटकनाशक अ	सते. मा जानहार्याः	From Arms Harris	
	(a)	डी.डी.टी.		सत. अझ्याडीऱ्याक्टीन		
	(c)	अल्ड्रीन	(b)	CI VII	the state of the terms	
	वरी	लपैकी कोणता पर्याय/पर्याये ब	(d)	बी. एच. सी.		
	(1)	(a) आणि (b) मन्तर (a)	राबर आहे/त?			
	_	(2)	(b) फक्त	(3) (c) फक्त	(4) (c) आणि ₍	d) 15-
	(a)	DDT insecticide is p			,	न) गक्त
	(c)	Aldrin		Azadirachtin		
	Wh	ich of the option/s give	(d)	B. H. C.		
	(1)	(a) and (b) only (2)	(b) only	(3) (c) only	(a) casolización	
81.	1			(c) only	(4) (c) and (c	d) only
01.		उत्पन्न न करणाऱ्या झाडाला व	जय म्हणतात ?	L s	(iii) * (iii) = (iii)	
	(a)	अकायक्षम	(b)	उपजाऊ	(10) (10) (11)	
	(c)	ॲपोकारपस	V 1	पर्थिनोकारपस	(iii) . · (i) . · (ii)	
	वरील	रुपैकी कोणता पर्याय/पर्याये ब	(प) रोबर आहे/न २	गपगाफारपस		
	(1)	(a) फक्त (2)	(a) 211(m (1)	Gioto	se relicaving:	
	A p	lant that does not prod	(a) Silvi (b) wax	त् (3) (b) आणि (c)	फक्त (4) (d) फक्त	
		Pous	(b)	a as	Manufact Marypus	
	(C)	apocarpus	Inne		end funt man man	
	(1)	ch of the option/s given (a) only	l above is/are co	orrect 2	dose	
	(1)	(a) only (2)	(a) and (b) only	(3) (b) and (c) o	only (4) (d) only	il ju
82.	पद्धील	विधानांचा विचार करा :	7	(c)		SASING.
	विधा	न । चॅरिक्स करा :			(11)	-3 -
	निशा	न I : बॅसिलस थुरिंगिएन्सीर	न हे एक मायक्रोबीय	ल किटकनाशक आहे	(vi) (iii) (i) (i	
		• मा • अन्दार्या बाासयाना हि	हं बुरशी किटकनाशव	ए. म्हणन वापरले जाते	: (iii)(ii) -(vi) - (	
	1.7	•	,	2	(iii) (vo. (ii) (	
	(1)	विधान I बरोबर आणि विध	ान II चक आहे		(iii) (i) (vi) u	
	(2)	ावधान I चूक आणि विधान	ा तमेल आने	FIRST SINT- A-CAL		
	(3)	दोन्ही विधाने चूक आहेत दोन्ही विधाने बरोबर आहेत	fritting	The resident 18 th	महत्र अपन्यती नत्यात जिल	
	(4)					
	Cons	ider the following state		sto my and our	Americal of the cramads	
	State	ment I: ABacillus thus ment II: Beaveria bas	ringiancie (DI)			
	State	ment II: Beaveria bas	siana is a function	a microbial pesticid	e. (2) salenter	
	Answ	ver Options:	O	as a pesticide	2.	
	(1)	Statement I is correct a	and Statement I	- July Calphy and	els de universa ist	
	(3)	Both Statements are in Both Statements are co	correct	O set Lead to the O	197	
	(4)	Both Statements are co	rrect	), and white by the second of	men Showalloj adi to	
				- The Million		

A	मलेरिया या आजारावर प्रभावी लस निर्माण करण्यासाठी अडथळा निर्माण होत आहे कारण :	F16
83.	(1) प्लाइमोडियम हा पेशींमध्ये रोगप्रतिकारक प्रतिक्रियेपासून लपलेल्या अवस्थेत असतो	
	(2) प्लाझ्मोडियम हा पृष्ठभागावरचे प्रथिने बदलतो हरू. व विकास विकास विकास विकास विकास विकास विकास विकास विकास व	
	(3) प्लाइमोडियमला जीवनचक्र पूर्ण करण्यासाठी दोन यजमान लागतात (4) (1) आणि (2) दोन्ही	
	(4) (1) sillor (2) Great The search for effective Malarial Vaccine is hampered due to the fact that: (1) Plasmodium lives inside cells hidden from immune response (2) Plasmodium changes its surface proteins (3) Plasmodium requires two hosts to complete life cycle (4) Both (1) and (2)	
84.	खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या पांढऱ्या रक्त पेशीची टक्केवारी निरोगी मनुष्याच्या रक्तामध्ये सर्वात कमी असते? (1) लिम्फोसाइट्स (2) मोनोसाइट्स (3) इसिनोफिल्स (4) बेसोफिल्स Which of the following WBC type has lowest percentage in blood of healthy human? (1) Lymphocytes (2) Monocytes (3) Eosinophils (4) Basophils	क्रिक्ट (1 : क्रि (1 : क्रिक्ट (1 : क्रिक्
85. 85. 85. 85. 85. 86. 86. 86.	इन्सुलिन रक्तातील साखरे प्रमाण कसे कमी करते? (a) रक्तातील साखर शोषुन घेऊन (b) ग्लायकोजन तयार करून (c) प्रथिन संश्लेषन करून (d) चरबीची साठवण करून पर्यायी उत्तरे: (1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (d) (3) (a) आणि (c) (4) (a), (b), (c) आ How does Insulin reduces blood glucose? (a) Promoting uptake of glucose (b) Glycogen formation (c) Protein synthesis (d) Fat storage Answer Options: (1) (a) and (b) (2) (b) and (d) (3) (a) and (c) (4) (a), (b), (c) and (d)	
	(1) (a) and (b) (2) (b) and (d) (3) (a) and (c) (4)	P

उपलब्ध असलेल्या विदेतून, एका शहरातील रस्त्यांवरील विविध वर्गवारीच्या वाहनांच्या परिणामी झालेल्या प्रदूषणाचे प्रमाण 86. पुढीलप्रमाणे उघड झाले आहे. खाजगी चार चाकी गाड्या सर्वात जास्त प्रदूषण करतात, त्याखालोखाल बस, ट्रक आणि शेवटी दोन चाकी वाहने प्रदूषण करतात.

पुढील पर्यायांतून वरील विदेच्या आधारे काढता येणारा/रे निष्कर्ष निवडा. िश विद्वाराणकार काढता येणारा/रे निष्कर्ष

- शहरांच्या रस्त्यांवर धावणाऱ्या दुचाकी वाहनांची संख्या चारचाकी वाहनांच्या संख्येपेक्षा कमी आहे.
- एका खाजगी वाहनामुळे होणारे प्रदूषण कोणत्याही एका बसमुळे होणाऱ्या प्रदूषणापेक्षा जास्त असेल. (b) पर्यायी उत्तरे :
- (a) व (b) हे दोन्ही निष्कर्ष काढता येतात. (1)
- (2)फक्त (a) हा निष्कर्ष काढता येतो.
- फक्त (b) हा निष्कर्ष काढता येतो. (3)
- (a) किंवा (b) यांच्यापैकी एकही निष्कर्ष काढता येत नाही. (4)

According to the available data, quantum of pollution caused by various categories of vehicles on the road of certain city reveals that the private four wheeler vehicles cause the maximum pollution, this is followed by the pollution caused by the buses, the trucks and finally the two wheelers.

Select the conclusion/s from the following options that/those can be drawn on the basis of these data.

- The number of two wheelers is less than the number of four wheelers plying on the city (a) roads.
- Pollution caused by a single private vehicle would be more than the pollution caused by any (b) single bus.

Answer Options:

- (1)Both the conclusions (a) and (b) can be drawn.
- (2)Only conclusion (a) can be drawn.
- (3)Only conclusion (b) can be drawn.
- Neither conclusion (a) nor (b) can be drawn. (4)

87.	नियमित अंतरावर दिव्याचे खांब असलेल्य	ग रस्त्यावरून एव	म व्यक्ती चालली	आहे. पहिल्य	। खांबापासून चौथ्या	खांबापर्यंत
	पहिचिण्यास व्यक्ताला ६ मिनिटे लागतात.	जर याच गतीने	ही व्यक्ती सतत	20 मिनिटे चार	ल्ली तर ती कितव्या	स्तंभापाशी
	असेल?				anii mail a mila a	

(1)10 व्या

(2) 11 व्या (3) 12 व्या (4) 19 व्या

A person walks along a road having lamp post at regular intervals. He took 6 minutes to walk from the first to fourth lamp post. At which lamp post would the person be if he walked continuously at a constant rate for 20 minutes?

10th

(2)

12th bus (d) (3)

9th | Januaria (4)

कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

2102 Hours 10-20-1

88. प्रोटिन्सचा उत्तम स्रोत असल्यामुळे माशांना वाढती मागणी आहे. यामुळे आज जगातील जवळपास 70% सागरी साठ्यात गैरवाजवी मासेमारी केली जाते तर काही ठिकाणी ते पूर्णपणे संपवले गेले आहेत. मानवी वापरासाठी मत्स्योत्पादन करण्यासाठी जलशेतीचे प्रमाण सातत्याने व्यापक होत आहे. पण यात मत्स्यशेतीशी संबंधित पाणी प्रदूषण आणि लागून असलेल्या नैसर्गिक माशांच्या समूहात आजारांचा प्रादुर्भाव पसरवणाऱ्या पर्यावरण जोखमीचेही व्यवस्थापन करणे गरजेचे ठरते. यासाठी जलशेती क्षेत्राने मत्स्य प्रजाती, विशेषतः कूपासारख्या भक्ष्यक माशांच्या परिणामकारक आणि पर्यावरणस्नेही पद्धती विकसित केली पाहिजे. सागरी वन्यपकडीचे मासे खायला घालून पोसलेल्या कूपासारखे मासे खाण्याचे धनवान लोकांना वेड असते आणि याचा सागरावर ताण येतो.

पुढे दिलेल्या विधानांतून वरील परिच्छेदाचा सर्वात उचित निष्कर्ष निवडा.

- (1) पर्यावरण समस्या टाळण्यासाठी दीर्घकाळासाठी लोकांना पूर्ण शाकाहारी आहार सवयीचा करून घ्यायला प्रोत्साहित केले पाहिजे.
- (2) जोपर्यंत अन्य माशांना जोपासणारी पर्यावरणस्नेही यंत्रणा रचली जात नाही तोपर्यंत भक्ष्यक माशांच्या जलशेतीवर प्रतिबंध घातला पाहिजे.
- (3) सागरांवर येणारा ताण टाळण्यासाठी लोकांना तळ्यांत व नद्यांत रहाणारे गोड्या पाण्यातील मासे खायला प्रोत्साहन दिले पाहिजे.
- (4) फक्त काही प्रजातींच्या माशांची शेती पारिस्थितिकीच्या जैवविविधतेला बाधक ठरत आहे.

There is an increased demand for fish as it is a good source of protein. Due to this about 70% of the world's marine fish stocks are now overfished or already fished at full capacity. Aquaculture is continuously expanded for farming fish for human consumption. But it is necessary to manage environmental risks associated with fish farming, such as water pollution and transmission of disease to adjacent wild fish population. For this aquaculture sector needs to device effective and environment friendly methods of rearing fish species, particularly predator fish like tuna. Wealthy people are crazy about eating fish like tuna that are fed using marine wild-caught fish and this puts pressure on oceans.

Select from following statements the most appropriate conclusion of above paragraph.

- (1) People should be encouraged to adopt total vegan diet in long-term for avoiding environmental problems.
- (2) Aquaculture of predator fishes should be banned for the time being, till other environment friendly devise is designed for rearing them.
- (3) People should be encouraged to consume freshwater fish varieties that are living in lakes and rivers to avoid pressure on the oceans.
- (4) The farming of only certain kind of varieties is damaging the biodiversity of ecosystems.

- अशोकने मोहनपेक्षा उंच उडी मारली, परंतु त्याने चेतनपेक्षा उंच उडी मारली नाही. नरेशने कृष्णापेक्षा उंच उडी मारली, परंतु त्याने मोहन एवढी उडी मारली नाही, तर उंच उडीचा उतरता क्रम कसा असेल?
  - मोहन, चेतन, अशोक, नरेश, कृष्णा (1)

A

- चेतन, मोहन, अशोक, नरेश, कृष्णा (2)
- चेतन, अशोक, मोहन, नरेश, कृष्णा
- चेतन, नरेश, मोहन, अशोक, कृष्णा (4)

Ashok jumped higher than Mohan but not higher than Chetan. Naresh jumped higher than Krishna but not as high as that of Mohan. Then what is the correct descending order of players

- Mohan, Chetan, Ashok, Naresh, Krishna (1)
- Chetan, Mohan, Ashok, Naresh, Krishna (2)
- Chetan, Ashok, Mohan, Naresh, Krishna (3)
- Chetan, Naresh, Mohan, Ashok, Krishna
- काही व्यक्ती बाकावर बसल्या आहेत. V ही व्यक्ती An च्या शेजारी आणि S ही व्यक्ती G च्या शेजारी आहे. G ही व्यक्ती 90. Aj च्या बरोबर नाही. Aj बाकाच्या डाव्या टोकाला आणि S बाकाच्या उजव्या टोकाकडून दुसऱ्या स्थानी आहे. V ही व्यक्ती An च्या उजवीकडे आणि Aj च्या उजवीकडे आहे. V आणि S सोबतीने बसल्या आहेत. जर G आणि V यांनी त्यांच्या जागांची अदलाबदल केली तर या माहितीच्या संदर्भात दिलेल्या विधानांपैकी सत्य नसलेले विधान निवडा.
  - त्यांची तोंडे कोणत्या दिशेला आहेत हे माहीत नसल्याने स्थाने निश्चित करता येणार नाही.
  - G मधल्या स्थानावर आहे. 🏏
  - (3)V टोकाच्या स्थानावर आहे. 🗸
  - An दोनापैको एक टोकापासून दुसऱ्या स्थानी आहे. (4)

Some persons are sitting on a bench. V is sitting next to An and S is next to G. G is not sitting with Aj. Aj is on the left end of the bench and S is in second position from right hand end. V is on the right side of An and to the right side of Aj. V and S are sitting together. If G and V exchange their positions select the statement that is not true with respect to the given information.

- Positions cannot be ascertained as the direction they face is not known. G occupies the middle position, when a proportion in the
- (2)
- (3)V occupies the end position.
- (4) An occupies the second position from one of the end, later and lo arrive and sell

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

BE WAR STREET STATE FOR LANDING TO STATE OF THE STATE OF

int friendly methods of recoing

20		
		•
	_	

10	×	£x	8	
2	X	81	?	•

F16

91.	करती	ल, तर त्यांना	किती दिवस ल	ागतील?			ζ.		्राप क	।म 2 मार	गसे दिवस	ातून 5 तास
	(1)	8	(2)	5		(3)	10		(4)	12	THE PARTY	
	If 10	people can	do a piece work, work	of work	in 5 d	ays, wor	king 2 h	ours a d	av hor	12 4 10m -		
	to do	the same	work, work	ing 5 ho	urs a	day?	77 Do a	17Car Yeng	ogadi i	v long t	will 2 pe	ople take
	(1)	8	(2)	5	1.310.	(3)	10 7		(4)	12		ATI Atb
92.	निदार	विधाने आणि _{शत} करणारा पर र्ष विधान असा	नंतर 3 विधाने र्याय निवडा. यु यला हवे.	विशिष्ट व्र पुक्तिवाद र	म्माने ए प्रथार्थ ट	रण्यासाठा	पर्याय जुळ जुळणीतील	३ र विधा	न ह त्याः	आधीच्या	ष्ट्या यथा २ विधानां	र्थ युक्तिवा वर आधारि
	(a)		पर्यावरणासाठी '	हानिकारव	नाहीत							
	(b)	वाहनांची वाह	हतूक कार्बन डा	ायॉक्साईड	व अन्य	। हरितगृह व	त्रायूंचा उत्स	नर्ग करते.	্ দেক্স	ह हैनिहरू		
	(c)	कार्बन डायॉव	स्साईड व हरित	गृह वायू	गर्यावरण	ासाठी हानि	कारक आ	हेत.				
	(d)	काही वाहनां	वी वाहतूक का	र्बन डायॉव	स्पाईड व	त्र हरितगृह व	त्रायूंचा उत्स	तर्ग करत न	्र गही.			
	THE P	ताइनांची वाह	्र हतूक पर्यावरणा	साठी हान्	कारक	ात हुन । आहे	รถโทลป อเซอรากเ	enom ell Tacket	ch S hi	los tobr		
	(e)		Mais	Chor en		Aug Minar			736737.5	iel.		
	पयाय	îl उत्तरे : (b), (e), (c)	(2)			(3)		12.15 for 1	Tio (A) c	40.7	10 07 0 1-9	
	spec	ific order. ment of the	e 5 stateme Choose the composition	option on shoul	that i	indicates he conclu	logicall ision ba	y valid sed on p	argum	ent. To	be vali	id the 3 rd
	(a)	Some veh	icles are not	t hazard	lous to	the env	ıronmen	it. As filled and oth	ner ore	enhouse	gases.	F15 .48
	(b)	Vehicular	traffic leads	s to emi	ssion	or carbon	aro haz	and on	to the	environ	ment.	
	(c)	Carbon di	ioxide and o	otner gr	eenno	use gases	diovide	and of	ner gre	enhouse	gases.	
	(d)		traffic is ha					C er en			S 81 0/11	
	(e)			izardou	s to u	e environ	Шиси					
	(1)	wer Option (b), (e), (c		(c), (b)	, (e)	(8)	(c), (a)	), (d)	(4)	(b), (d	l), (a)	
93.	पढीत	ठ क्रमिकेमध्ये	प्रश्नृचिन्हाच्या (	′२\ जागी :	योग्य प	र्याय निवडा	ist vor 1	म केला ह				W. C.
	32.3	33, 37, 46, 6	2. 2	.,								
	111	00	- / 101	87	.61	(E) (3)	94		(4)	98	50.8 W P	
	` '	8		(2) by a	n ann	ropriate a	alternati	ve in the	follow	ing seri	ar imu	
	Rep	lace the que	estion mark	(:) by a	II UDD.	LODIIII .			1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1			
	Rep 32,	lace the qui 33, 37, 46, 6	1 (2) estion mark 2,?	(f) by a	парр	opriate t		riciaz la OS		98	· \}	

A

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~	V0-
9 7 7 7 7 7	30

280 ×2

तीन व्यक्तींच्या वयाची सरासरी 60 वर्षे आहे. त्यांच्या वयाचे गुणोत्तर 2:3:4 असे आहे. सर्वांत तरुण आणि सर्वांत वयस्कर 94. व्यक्तींच्या वयातील फरक किती? 40 वर्षे 30 वर्षे (2)25 वर्षे (1) The average age of three person is 60 years. Their ages are in the ratio of 2:3:4. What is the difference between the ages of the youngest and the eldest person? 30 years 25 years (2) 40 years 45 years रस्त्यावरच्या विक्रेतीने एके दिवशी तिच्याकडील बाहुल्यांच्या निम्म्याहून दोन बाहुल्या अधिक विकल्या. दुसऱ्या दिवशी तिने तिच्याकडे असलेल्या बाहुल्यांच्या निम्म्यापैकी दोन बाहुल्या कमी विकल्या. तिच्याकडे 26 बाहुल्या शिल्लक राहिल्या. सुरुवातील तिच्याकडे असलेल्या बाहुल्यांची संख्या निवडा. भेड हा हा हा हिल्हा है कि का कार्या कि कार्या कि कार्या हाल कमलानेह विस्तागह काव कार्य (3) 104

F16

A street vendor sold 2 dolls more than half the number of dolls she has on one day. The next day she sold 2 dolls less than half of the remaining number of dolls available with her. If she was left

Select the number of dolls she did initially have.

can end (3) d 104 dol el gemet (4) d 92 vio saugel estadual la la notique de escori(3) vio

96. दोन संख्याचे गुणोत्तर 3:4 या प्रमाणात आहेत व त्यांच्या वर्गांची बेरीज जर 400 असेल तर त्या संख्या कोणत्या?

(2) 9, 12 of one asset (3) or 6, 8 or 3 radio bar (4) 15, 20 mm (5) If the ratio of two numbers is 3:4 and the sum of their squares is 400, then which are these affic is hazardous to the environment

(1)12, 16

(2) (c) (d) (c)

97. नेहाचा पगार अगोदर 10% नी कमी केला व नंतर तेजीमुळे तो 30% नी वाढवला तर मुळच्या पगारात किती टक्के वाढ झाली?

(1) 17

20

19

18

Neha's salary was first reduced by 10% and then increased by 30% due to upturn. So what percent increase in original salary?

(1) 17

(2) 20

(3) 19

18

कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

	31. F16		
	सोमा पूर्वेकडे 10 km चालत गेला. त्यानंतर वळून दक्षिणेकडे 2 km गेला. तो पुन्हा वळून पूर्वेकडे 2 km गेला. त्यानंतर तो		
3.	वळून उत्तरेकडे 7 km गेला. तर त्याच्या सुरुवाताच्या स्थानापासून त सध्याच्या स्थिताच्या स्थानापयतचे अंतर		
	आहे. (1) 13 km		
	(1) 13 km (3) 20 km (4) दिलेल्या माहितीच्या आधारे काढणे शक्य नाही		
	Soma moves 10 km to East and then turns to South and moves 2 km. He again turn East and walks 2 km. After this, he turns to North and walks 7 km. Then the distance from his starting point to the present point is		
	(1) 13 km (2) 18 km		
	(3) 20 km (4) Can not be determined from the given data		
9.	जर एक रक्कम द.सा.द.शे. 10 दराने 2 वर्षासाठी ठेवली तर त्यावर मिळणाऱ्या सरळव्याज व चक्रवाढ व्याज यातील फरक ₹ 750 आहे, तर ती रक्कम किती?		
	(1) 75,000 (2) 60,000 (3) 15,000 (4) 90,000		
	The difference between the simple and compound interest on a certain sum of money for 2 years at 10% per annum is ₹ 750. What is the sum? (1) 75,000 (2) 60,000 (3) 15,000 (4) 90,000		
0.	$\frac{1}{856 \times 592} + \frac{1}{856 \times 264} - \frac{1}{592 \times 264}$ ची किंमत आहे.		
	(1) $\frac{1}{856 \times 592}$ (2) $\frac{1}{856 \times 92}$ (3) 0 (4) 1 The value of $\frac{1}{100} + \frac{1}{100} + \frac{1}{100} = \frac{1}{100}$ is		
	The value of $\frac{1}{856 \times 592} + \frac{1}{856 \times 264} - \frac{1}{592 \times 264}$ is		
	(1) $\frac{1}{856 \times 592}$ (2) $\frac{1}{856 \times 92}$ (3) 0 (4) 1 $\frac{1}{5007}$		
	可量更 901/15		
	-000-		
	118 118 12000		
	60000 THE ~ TER		

कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.